

Performance According to the Performance Standards of School Network Teachers Mueang, Buengkan

Journal of Organizational Innovation & Culture
ISSN: 2730-3830(Online) ISSN: 1906-893X (Print)
<https://skjournal.msu.ac.th>

Received (12 May 2022): Revised (13 June 2022): Accepted (24 June 2022)

Pawanya Ritising^{1*} and Apantee Poonputta²

¹ Teacher, Banchumpootong School, Buengkan Primary Educational Service Area Office

² Associate Professor, Faculty of Education, Mahasarakham University

* Corresponding: Pawanya Ritising, email: Pawanyaritising@gmail.com

Citation

Ritising, P., Poonputta, A. (2022). Performance According to the Performance Standards of School Network Teachers Mueang, Buengkan. *Journal of Organizational Innovation & Culture*, Mahasarakham University, 14(1), 49-58.

Abstract

The objectives of this study were. - 1) to study the level of competency according to the performance standards of teachers in the school network in Muang Buengkan district; 2) to ompare the performance according to the performance standards of teachers in the network of schools in Mueang Buengkan district. Classified by academic position and work experience, the sample consisted of 163 teachers working in Buengkan Province during the 2021 academic year, obtained by multistage randomization. The research tools were questionnaires and statistical analyzes including frequency, percentage, mean, standard deviation and two way ANOVA. The results showed that.- (1) Competency according to the performance standards of teachers was at a high overall level ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.85). At the highest level, one aspect and the other two sides were at a high level. The averages were sorted from high to low as follows: first was teacher performance ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.55), followed by learning management ($\bar{X} = 4.37$, S.D = 0.64), and relationship with parents and community ($\bar{X} = 3.85$, S.D = 0.99). (2) Teachers with academic positions and experience in different educational institutions were competent according to the performance standards of teachers in the school network group in Mueang Buengkan District Buengkan Province and there was no difference amongst overall standards and in each aspect.

Keywords: Competency according to the performance standards, school network

สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ปวรรญา ฤทธิสิงห์¹ และ อพันธ์ พูลพุทธา²

¹ ครู, โรงเรียนบ้านชุมภูทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

² รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

อ้างอิง

ปวรรญา ฤทธิสิงห์ และ อพันธ์ พูลพุทธา. (2565). สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ. *วารสารนวัตกรรมและวัฒนธรรมองค์การ*, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ปีที่ 14(1), หน้า 49-58.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ 2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในจังหวัดบึงกาฬ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 163 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Two way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า 1. สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ อันดับ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.55) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.37$, S.D = 0.64) และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.85$, S.D = 0.99) ตามลำดับ 2. ครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน, เครือข่ายโรงเรียน

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและ

วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ “ครู” นับเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญในการสร้างเด็กและเยาวชน ดัง Boonphirom (2014) กล่าวว่า ครูสวมบทบาทสำคัญในการพัฒนาถ่ายทอดวิชาความรู้ คุณธรรม จริยธรรม พร้อมทั้งช่วยชี้แนะให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

การพัฒนาครูให้ประสบความสำเร็จตามความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 9(4) ได้กำหนดบทบาทครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นับเป็นหลักการและเหตุผลสำคัญในการกำหนดแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาที่ก่อให้เกิดพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 จนส่งผลให้มีประกาศเป็นข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548 ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาผู้เข้าสู่วิชาชีพต้องมีมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งหมายถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ถือเป็นหลักเกณฑ์สำคัญในการกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู และเป็นเกณฑ์ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ให้สมกับวิชาชีพชั้นสูงได้เป็นอย่างดี (Teachers Council of Thailand, 2007) ในข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ให้ปรับเปลี่ยนจากเดิมผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยกำหนดไว้ในข้อที่ 6 ให้ยกเลิกความในข้อที่ 11 แห่งข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนการสอน และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (Teachers Council of Thailand, 2007)

กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เป็นการจัดกลุ่มใน

การบริหารจัดการโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานและพัฒนาสู่ความเป็นสมาชิกที่ดีของประชาคมอาเซียน ซึ่งมุ่งเน้นให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ยังไม่มีการวิจัยเชิงลักษณะการประเมินสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูมาก่อน จึงทำให้ไม่ทราบว่าการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ซึ่งการปฏิบัติตามสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูตามเกณฑ์มาตรฐานให้มีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน

วิธีการศึกษา

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 51 โรงเรียน รวมจำนวน 461 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 163 คน ได้มาจากการกำหนดตัวอย่างโดยใช้ตาราง (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ซึ่งมี 5 กลุ่มเครือข่าย ทำการสุ่มกลุ่มมาจำนวนมาร้อยละ 50 ของกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด ทำให้ได้ 3 กลุ่มเครือข่าย แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับสลากมา 3 กลุ่มเครือข่าย ได้แก่ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนโนนสมบูรณ์นา สวรรค์คำดี กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนหนองเข็งโป่งเปือยไคสี และกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบึงกาฬวิศิษฐ์

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยใช้กลุ่มเครือข่าย 3 กลุ่มเป็นหน่วยในการสุ่ม คือ กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนโนนสมบูรณ์นา สวรรค์คำดี จำนวน 9 โรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนหนองเข็งโป่งเปือยไคสี จำนวน 3 โรงเรียน และกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบึงกาฬวิศิษฐ์ จำนวน 2 โรงเรียน ได้จำนวน 14 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 ทำการสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มครูในโรงเรียนจำแนกตามกลุ่มเครือข่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ โดยสอบถามเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน

และสถานภาพ ตอนที่ 2 สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ท จำนวน 3 ด้าน แต่ละด้านมีจำนวน 7 ข้อ ตามกรอบข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (Teachers Council of Thailand, 2007) ได้แก่ ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยมีตำแหน่งทางวิชาการชำนาญการพิเศษ หัวหน้าวิชาการของโรงเรียน ผลปรากฏว่า มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาทุกข้อ (IOC = 1.00 ทุกข้อ) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค item total correlation ผลปรากฏว่า ข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.34 ถึง 0.78 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ทุกข้อ และจากนั้นวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่า เท่ากับ 0.90 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู ได้ค่าเท่ากับ 0.90 ด้านที่ 2 การจัดการเรียนรู้ ได้ค่าเท่ากับ 0.90 และด้านที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ได้ค่าเท่ากับ 0.90

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนิน ดังนี้

3.1 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง แล้วนัดหมายวันเวลา

ในการขอข้อมูลกลับ ใช้ระยะเวลา 2 สัปดาห์ คือ ระหว่างวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 ถึง วันที่ 4 มีนาคม 2565 ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 163 ฉบับ สามารถเก็บคืนมาได้ 163 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่แจกไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ ประสบการณ์ทำงาน และสถานภาพ ดำเนินการวิเคราะห์หาความถี่และร้อยละ

4.2 ระดับสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับสมรรถนะ
4.50-5.00	มากที่สุด
3.50-4.49	มาก
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยที่สุด

4.3 เปรียบเทียบสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน วิเคราะห์ Two way ANOVA (F-test)

ผลการศึกษา

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 71.20) มีประสบการณ์ทำงาน 0-5 ปี (ร้อยละ 28.80) มีตำแหน่งทางวิชาการตำแหน่งครู (ร้อยละ 28.80) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 68.10) มีสถานภาพสมรส (ร้อยละ 52.80)

2. การมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.85) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอีก 2 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้ดังนี้ อันดับ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู ($\bar{X} = 4.64$, S.D = 0.55) รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.37$, S.D = 0.64) และด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 3.85$, S.D = 0.99) ตามลำดับ ผลปรากฏดัง Table 1

Table 1 Competency level according to performance standards

Performance standards	\bar{X}	SD	Level
Teacher performance	4.64	0.55	Very high
1. I can give advice to students for a good quality of life	4.57	0.64	Very high
2. I can help students' problems when students ask for help	4.56	0.62	Very high
3. I use information that is up to date with the world	4.59	0.55	Very high
4. I analyze the curriculum for teaching and learning development.	4.50	0.62	Very high
5. I dress according to the rules	4.75	0.46	Very high
6. I come to work on time	4.74	0.50	Very high

Table 1 Competency level according to performance standards (cont.)

Performance standards	\bar{x}	SD	Level
7. I listen to other people's opinions	4.76	0.44	Very high
Learning management	4.37	0.64	High
1. I study the curriculum of educational institutes to be used in teaching and learning management	4.56	0.61	Very high
2. I can set up a classroom atmosphere to promote learning	4.56	0.59	Very high
3. I constantly seek knowledge in learning management	4.50	0.55	Very high
4. I have knowledge in conducting research in the classroom	4.08	0.79	High
5. I can use research results to develop students	4.14	0.77	High
6. I can conduct activities to assess the quality of learning management	4.39	0.60	High
7. I am able to manage the quality of the ongoing learning activities	4.39	0.60	High
Relations with parents and communities	3.85	0.99	High
1. I attended the school board meeting	3.52	1.36	High
2. I participated in traditional activities in the community.	4.17	0.83	High
3. I coordinate with parents and the community to take part in organizing continuous learning throughout the school year.	4.21	0.79	High
4. I am an advisor and community as well as local advisors	3.73	1.01	High
5. I plan and participate in development with local leaders.	3.66	1.05	High
6. I have networking and cooperation with all sectors, both public and private sectors.	3.77	0.99	High
7. I created a network of cooperation with parents and the community to exchange information.	3.90	0.88	High
Total	4.29	0.85	High

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

จาก Table 1 ด้านที่ 1 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.76$, S.D = 0.44) รองลงมาคือ แต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.75$, S.D = 0.46) และ ปฏิบัติงานตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 4.74$, S.D = 0.46) ตามลำดับ

จาก Table 1 ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 3 ข้อ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติในประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.61) และจัดบรรยากาศชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D = 0.59) อยู่ในระดับมากที่สุดเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ แสวงหาความรู้

ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.50$, S.D = 0.55) สามารถดำเนินกิจกรรมประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ได้ ($\bar{X} = 4.39$, S.D = 0.60) สามารถจัดการคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.39$, S.D = 0.60) ตามลำดับ

จาก Table 1 ด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ การปฏิบัติในประเด็นที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับประสานงานกับผู้ปกครองและชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D = 0.79) เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ เข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีในชุมชน ($\bar{X} = 4.17$, S.D = 0.83) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{X} = 3.90$, S.D = 0.99) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่าย

โรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน ผลปรากฏดัง Table 4 พบว่า

2.1 ครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการและประสบการณ์ต่างกันมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Table 2 Two-way analysis of variance (ANOVA) to compare the competencies of the performance standards of teachers in the schools network in Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province Classified by academic position and work experiences

Details	SS	df	MS	F	P-value
Academic position	1.35	4	.34	1.66	.16
Work experience	4.11	6	.69	3.38	.004
Interaction (Academic rank*work experience)	3.36	13	.27	1.35	.193
Deviation	28.19	139	.20		
Total	34.34	162			

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปรายดังนี้

1. สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ทั้งนี้เนื่องจากตามที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ประกาศจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และมีการบริหารงานให้สอดคล้องต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ โดยเน้นระบบการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน และการส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการในกลุ่มสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา ทั้งนี้ โดยเห็นว่าครูมีบทบาทอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ของระบบการศึกษาในปัจจุบันและจากบทบาทอิทธิพลของครูผู้สอนดังกล่าว เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาผู้เรียนขั้นพื้นฐานให้ประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรมีคุณลักษณะสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด (Office of the Secretariat of the Teachers Council of Thailand, 2005) และมีการพัฒนาความสามารถของครูให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างแท้จริง ซึ่งในช่วงเวลาที่ผ่านมาครูผู้สอนได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬในการจัดระบบพัฒนาครูผู้สอนอย่างจริงจัง และมีการดำเนินงานเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อให้ครูได้พัฒนาความสามารถและเพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อบรรลุจุดประสงค์ในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ได้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การปฏิบัติสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ในภาพรวมจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Unyos (2018) ในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูด้านการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานครในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Charoensuk (2016) การพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

ควรเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการ อยู่เสมอ จัดกิจกรรมสร้างนิสัยแก่ผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาการตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ การใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นการสร้างนิสัยให้เกิดแก่ผู้เรียนตลอดไป ให้ความสำคัญในการรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ครูต้องมีความประพฤติเรียบร้อยทั้งกาย วาจา ทัศนคติถึงความสำคัญในการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สามารถเข้าร่วมวางแผนและพัฒนาชุมชนสามารถวิเคราะห์ วิจัยข้อมูลข่าวสารอย่างมีเหตุผลและใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2. การเปรียบเทียบสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ และประสบการณ์ทำงาน

2.1 ครูที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกัน มีสมรรถนะของผู้ประกอบวิชาชีพครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากการบริหารจัดการภายในองค์กร การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มีการเน้นการบริหารจัดการพัฒนาทั้งระบบ ในทุกๆ โรงเรียนสู่เป้าหมายเดียวกัน คือคุณภาพของผู้เรียนตามวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬกำหนด บุคลากรในโรงเรียนจากกลุ่มเครือข่ายต่างๆ ในเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จึงมีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ (Office of the Secretariat of the Teachers Council of Thailand, 2019) โดยมาตรฐานวิชาชีพของครูเป็นเกณฑ์ของ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ

ประกอบด้วยมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน ทั้งนี้มาตรฐานวิชาชีพเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการวิชาชีพจะต้องคำนึงถึง และให้ความสำคัญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพเพื่อให้ดำรงซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพพร้อมถึงเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย แผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับเป้าหมาย และเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์และเป็นองค์ประกอบในระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนในแต่ละโรงเรียนด้วย ครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ ที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่างกันจึงมีการปฏิบัติสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของ Heman and Siriratanajit (2016) กล่าวว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ ทั้งโดยรวมและรายด้านที่มีตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะครูแต่ละตำแหน่งมีบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานที่ไม่แตกต่างกัน งานหลักคือการจัดการเรียนการสอน อบรมสั่งสอน จัดบรรยายภาคในห้องเรียนให้เหมาะสม

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเขตอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและแผนงานของสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพไม่ว่าจะเป็นการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การให้คำปรึกษา แนะนำ การถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่นตลอดจนการศึกษาโดยเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองด้วยวิธีการ

ต่างๆ อย่างเหมาะสมต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Sukuan (2020) ศึกษาผลการศึกษามรรคนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของครูกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมืองชัยพระเจ้าตาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่กล่าวว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อการศึกษามรรคนะการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายเมืองชัยพระเจ้าตาก ภาพรวมจำแนกตามประสบการณ์สอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะในการปฏิบัติงานในสถานศึกษาจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันอยู่อย่างสม่ำเสมอ และได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความชำนาญเท่าทันการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่าด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แต่เป็นระดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบึงกาฬ จึงควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองและชุมชน และควรส่งเสริมให้ครูได้ใช้วิธีการหรือนวัตกรรมเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ของผู้เรียนที่มีต่อสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.2 ควรศึกษาแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.3 ควรมีการศึกษาวิธีการส่งเสริม
สมรรถนะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู

2.4 ควรศึกษาว่าเพราะเหตุใดครูที่มี
ประสบการณ์และตำแหน่งทางวิชาการที่ต่างกัน
จึงมีสมรรถนะที่ไม่แตกต่างกัน

References

- Boonphirom, S. (2014). *Self actualization for teachers*. Tribble Education.
- Charoensuk, P. (2016). The state of the teachers performance according to traditionally professional standard in basic school under the secondary Educational Service Office Area 33. *Sikkha Journal of Education*, 3(1),1-8.
- Heman, N. & Siriratanajit, A. (2016). A comparison of student-centered classroom management's capacity by faculty members in Hat Yai University. *Journal of Library Science SWU*, 9(1), 45-56.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607-610.
- Office of the Secretariat of the Teachers Council of Thailand. (2005). *Regulations of the Teachers' Council on Professional Standards and Professional Ethics*. Teachers Council of Thailand Ladprao.
- Office of the Secretariat of the Teachers Council of Thailand. (2019). *Regulations of the Teachers Council of Thailand on Professional Standards* (No. 4) B.E. 2562 (2019). Teachers Council of Thailand Ladprao.
- Sukuan, S. (2020). A study of teachers' functional competency in the 21st century of Ranakhonsiyuttaya primary educational service area off. *Panya Journal*, 27(2), 63-71.
- Teachers Council of Thailand. (2007). *Laws relating to the practice of education, Vol. 1: National Education Act, B.E. 2542 (1999) and amended, No. 2, B.E.* Teachers Council of Thailand.
- Unyos, K. (2018). Teachers' performance based on teacher professional standard principals in teacher practices in schools under Bangkok Primary Educational Service Area Office. *Graduate School Journal Suan Dusit University*, 14(1), 161-175.